

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Voorwoord

Goede zorg

Hanneke Lafeber

‘Kort als het kan, lang als het moet’, dit adagium van de *stepped care*-benadering klinkt velen van ons vertrouwd in de oren. In de zorg lijkt de nadruk echter steeds meer op kortdurende trajecten te liggen, soms tegen beter weten in. Langdurige zorg voor kwetsbare mensen lijkt steeds minder vanzelfsprekend, zeker als die mensen niet in staat zijn om een eigen bijdrage te betalen en/of een tolk nodig hebben.

Wij openen dit nummer met een artikel van **Gretta Naus** over een bewerkelijke doelgroep, te weten multiprobleemgezinnen, ofwel — in de termen van Madsen (2007) — multistressgezinnen. Goede zorg vraagt, in het bijzonder bij complexe problematiek, om het opbouwen van een krachtige werkalliantie. De uitdaging is om vertrouwensbreuken op te vatten als een signaal om de behoeften van cliënten te bespreken en (opnieuw) voorop te stellen. Naus illustreert hoe het eigen perspectief van het gezin naar voren kan worden gehaald als de hulpverlening dreigt te stagneren.

In de rubriek Discussie de reactie van **Petra Deij** en **Judith van Verseveld** op de in het vorige nummer verwoorde kritiek van een aantal seksuologen op hun workshop over EFT en seksualiteit. De auteurs stellen dat partnerrelatietherapeuten niet te bang moeten zijn om seksualiteit ter sprake te brengen en dat het voor seksuologen belangrijk is oog te hebben voor de hechtingsrelatie. Daarbij betekent goede zorg dat je je bewust bent van de grenzen van je eigen werkwijze en deskundigheid.

In de rubriek Professie en Persoon een verslag van het gesprek dat ik had met Dirk de Wachter, pleitbezorger voor ‘goede, stille en langdurige zorg’. ‘Sommige psychiatrisch patiënten verblijven hier al 21 jaar’, zegt hij, ‘niet omdat we iets fout gedaan hebben, maar juist omdat we goed voor hen hebben gezorgd, daarom zijn ze er nog.’ Wat een contrast met een congres dat ik alweer de nodige jaren geleden bijwoonde, waarop collega-systeemtherapeuten betoogden dat hun therapie succesvol was

omdat de cliënten na de eerste sessie niet meer waren teruggekomen. Dat betekende vast dat het probleem was opgelost.

In Onderzoek Gesignaleerd bespreekt **Nicole Vliegen** het door Maurer & Westermann ontwikkelde 'Dialogmodel', dat hulpverleners in de jeugd-ggz inspireert om in gestructureerde adviesgesprekken het perspectief van cliënten voldoende te bevragen en te betrekken. Dat lijkt logisch, maar uit verkennend onderzoek van Westermann blijkt dat maar in ruim de helft van de adviesgesprekken de hulpvragen van ouders aan de orde kwamen, om nog maar te zwijgen van de verwachtingen van het kind (in één op de vijf gesprekken). Dit keer nog een tweede bijdrage in deze rubriek. **Wim Klijn** gaat in op de dissertatie van Jan van der Maas, die zich verdiepte in de diagnostiek van ouderfunctioneren. Wat maakt iemand tot een goede ouder? En worden deze 'kernfuncties van ouderfunctioneren' bevestigd in onderzoek?

In de congresverslagen komen we weer een aantal goede bekenden tegen. In het verslag van **Jan de Mol** is dat met name Andolfi, die op een studiedag in Leuven onvermoeibaar als altijd aandacht vraagt juist voor kinderen als krachtbronnen van het systeem en als gids voor de gezinstherapeut. **Lenny Rodenburg** luisterde in Londen naar Haim Omer en andere therapeuten die op uiteenlopende werkplekken vorm geven aan zijn benadering van 'Nieuwe Autoriteit'. Hoe kunnen ouders 'goede zorg' bieden, weer gevoelig worden voor het lijden van hun kind, verzoeningsgebaren maken. Dit is zo'n verslag van een congres waar ik graag bij had willen zijn. **Jacqueline Rodenburg** voelde zich gesterkt door de visie van Lieve Cottyn die vechtende ex-partners duidelijk blijft aanspreken op hun ouderrol. **Ria de Jong** deed inspiratie op tijdens de NVRG-conferentie, al dan niet 'out of the box'. Ook hier een mooi voorbeeld van ouderlijke zorg, in de lezing van Gerrit Loots over de 'muzikale' afstemming tussen moeders en baby's.

Hierna weer enkele recensies die tot verder lezen uitnodigen. **Christien de Jong** bespreekt *The emotionally focused casebook*, een bundel bijdragen over de toepassing van EFT bij specifieke problemen en doelgroepen. Het wordt tijd dat er ook aandacht komt voor mogelijke risico's en beperkingen van deze benadering, stelt de recensent. **Jolante de Tempe** bespreekt twee nieuwe publieksboeken over partnerrelaties. In dat van Angèle Nederlof en Sjaak Vane worden partners aangemoedigd om regelmatig 'belevingsgesprekken' te voeren. In het andere boek voert Jean-Pierre van de Ven de lezer mee op zijn zoektocht naar wat liefde tussen partners eigenlijk inhoudt. Ten slotte mijn eigen bespreking van het boek van Arianne Struik over een stabilisatiemethode voor chro-

Goede zorg

nisch getraumatiseerde kinderen. Haar aanpak getuigt van liefdevolle zorg, zowel voor deze kinderen maar ook voor hun ouders, die soms vanuit eigen traumatische ervaringen hun kind tekortdoen.

Traditiegetrouw weer even ruimte voor wat redactiezaken in dit eerste nummer van de nieuwe jaargang. Het kan u niet ontgaan zijn dat ons tijdschrift door de uitgever is voorzien van een nieuw uiterlijk. De inhoudsopgave treft u voortaan alleen nog op de achterkant van ons blad aan. Het verheugt me u te laten weten dat we eindelijk weer een nieuwe hoofdredacteur hebben, en in het bijzonder dat dit Annemarie Gerritsen is. Haar ambitie is om de sterke kanten van mensen tot hun recht te laten komen, of dit nu in haar werk in de jeugdzorg is of in het redactionele gebeuren. Ik heb er alle vertrouwen in dat zij die ambitie op een positieve manier waarmaakt. Misschien vormt dit een extra stimulans voor u als lezer om belangstelling voor deelname aan de redactie kenbaar te maken (via redactie@nvrg.nl). Overigens levert dit — net als het schrijven van een artikel voor ons tijdschrift — accreditatiepunten op.

In onze evaluatie van de afgelopen jaargang viel ons op dat het aantal hoofdartikelen de afgelopen twee jaar terugloopt, wat wij betreuren. Daar staat tegenover dat er in de geplaatste bijdragen wel een wat zwaarder theoretisch accent ligt en dat de variëteit van de rubrieks-bijdragen is toegenomen. Ons gewaardeerde oud-redactielid Hans Bom was het opgevallen dat het inhoudelijk wel erg veel over partnerrelatietherapie was gegaan het afgelopen jaar. Raken wij nu zelf het zicht kwijt op het kind in gezinstherapie? Ook op dit vlak doen wij graag een beroep op u. Kopij is welkom, bijvoorbeeld in de vorm van een bijdrage voor *De Praktijk*. Ook de vraag naar centrale concepten in de systeemtherapie blijft onze (en hopelijk uw) gemoederen bezighouden.

Zelf verlaat ik de redactie na zes jaar. Het is heel stimulerend geweest om me op deze wijze nog meer in ons vakgebied te verdiepen en de ontwikkelingen te volgen, samen met andere enthousiaste systeemtherapeuten. Maar nu ontstaat weer ruimte voor iets nieuws.

Literatuur

Madsen, W.C. (2007). *Collaborative therapy with multi-stressed families. From old problems to new futures* (2nd ed.). New York: Guilford.